

imagine
ic

het jaar 2019 verslag van Imagine IC

Imagine IC, 15 april 2020

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Inhoudsopgave

p4	Bestuursverslag 2019
p6	Programma en bereik
p10	Communicatie en marketing
p12	Financiële realisatie
p16	Bestuur, team en bedrijf
p18	Toekomst
Bijlage 1	Prestatieoverzicht 2019
Bijlage 2	Jaarrekening
Bijlage 3	De mensen in 2019

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Imagine IC is een netwerk, actief in en vanuit de Amsterdamse Bijlmer. Het is een metropole mix van mensen – en ook een mix van een archief, een museum en een gespreksplek over het dagelijks leven in de buurt.

Bij Imagine IC waarderen oud en jong immateriële en materiële elementen van onze eigen plaats en tijd, om deze voor te stellen als aanvulling van stedelijke en landelijke collecties, archieven en inventarissen.

Imagine IC identificeert wat er in het grootstedelijk leven van mensen toe doet en onderzoekt hoe dit ons allemaal raakt. Imagine IC fungeert met partners in het erfgoedveld als een lab voor participatieve erfgoedmethodologie.

omslag

deelnemers aan het gesprek over geschiedenis en toekomst van saya's en koto's bij gelegenheid van de opening van Saya en koto, Lagen van stof en van tijd op 23 juni 2019.

foto

Les Adu © Imagine IC

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Bestuursverslag 2019

In 2019 vierden we dat Imagine IC al 20 jaar succesvol werkt aan erfgoeddemocratie. Op het verjaardagsfeest keken we met oude en nieuwe vrienden feestelijk terug – en vooruit: vanuit Amsterdam Zuidoost blijven wij, in velerlei gesprekken, de verhalen van de stad en het land inclusief maken. Tijdens ons jubileumseminar verkenden we met (inter-) nationale partners actuele democratische werkwijzen. In het bijzonder agendeerden we het belang van luisteren in ieder democratisch proces – en dus in dat van erfgoed maken. Omdat erfgoed vertelt wie we samen zijn, heeft iedereen daarin een stem. Maar meerstemmigheid heeft alleen zin als we in de vaak ingewikkelde en schurende erfgoed-gesprekken ook een luister-ethiek aan de dag leggen. Daar blijven wij voor aan de slag.

2019 stond verder in het teken van de ontwikkeling van het meerjarenplan 2021–2024. Team en bestuur kwamen hiervoor meermaals bijeen, ook met externe experts en het Comité van Aanbeveling. Mede op basis van evaluaties met partners en participanten, zien wij een belangrijke rol voor onszelf als dé gespreksplek over erfgoed in de buurt en de stad, en als ontwikkelpartner van gespreks-gebaseerde erfgoedmethodologie. Vanwege onze expertise op terrein van inclusie kandideerde de Amsterdamse Kunstraad Imagine IC voor een plek in de Amsterdamse culturele Basisinfrastructuur 2021–2024. Wij zijn blij met deze erkenning en hebben bij de gemeente een financieringsaanvraag gedaan voor de functie die de wethouder in de Amsterdam-BIS heeft voorzien voor debat, c.q. gesprek.

Imagine IC zette zich verder het hele jaar door weer in voor de versterking van de culturele infrastructuur in Zuidoost. Wij werken aan meer cultureel gewicht in de buurt, omwille van meer cultureel evenwicht in de hele stad en regio. Samen met CBK Zuidoost en Bijlmer Parktheater, en mede namens het Cultuurplatform Zuidoost, meldden wij ons hierover in de Amsterdamse gemeenteraad en op het stadhuis. Wij willen het Zuidooster culturele ecosysteem bottom-up door-ontwikkelen en roerden ons in 2019 daartoe ook weer aan de diverse regietafels van de toekomst van de culturele voorzieningen in onze buurt. We investeerden veel tijd in gesprek met ambtenaren, gebiedsontwikkelaars en prospectieve programmeerpartners. We werkten onder meer (mee) aan de toekomst van parkeergarage Kempering, metrostel de Zilvermeeuw, boerderij Langerlust, en aan SHEBANG.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Een hoogtepunt in ons activiteitenprogramma was de verzamelbijeenkomst over de Caribische drachten saya en koto. Rekenen we gemiddeld op een twintigtal deelnemers aan zo'n persoonlijk erfgoedgesprek, nu kwamen er 55. Zij deelden hun ervaringen en perspectieven op saya's en koto's – zowel hun trots als hun postkoloniale kritiek. Zo bereidden ze de tentoonstelling over dit onderwerp voor, die we samen met het Tropenmuseum/Research Center Material Culture in juni openden. Hierin presenteerden diverse deelnemers aan de stad eigen erf- en kledingstukken. De opening combineerden we met een aflevering in de reeks Gespreksstof – en weer zat de zaal afgeladen vol (zie coverfoto). In de Black Achievement Month organiseerden we een tweede Gespreksstof over het thema; en in de Museumn8 een workshop head wrapping. 'Dit soort gesprekken moeten we voeren over immaterieel erfgoed!', zei een deelnemer.

Het jaar 2019 was echter niet alleen feestelijk en succesvol. Risico bleef de 'missende buurtarchiefton'. We waren dan ook opgelucht toen de Amsterdamse Kunstraad in zijn veldverkenning aangaf dat deze 'onterechte korting' op onze gemeentelijke financiering over 2017–2020 'nog steeds niet is gerepareerd'. De raad beschreef dat Imagine IC, ondanks een 'gezonde bedrijfsvoering', in de problemen komt zonder dit bedrag. Dat klopt – wij hebben deze ton dan ook opnieuw onderdeel gemaakt van onze aanvraag voor gemeentelijke financiering 2021–2024. Een tweede risico betreft nog steeds de personele soliditeit van Imagine IC: deze staat onder druk van het tekortschietende financieringsniveau. Maar nu Zuidoost in de frontlinie van de stedelijke ontwikkeling ligt, vraagt de toekomst van het stadsdeel én Imagine IC veel capaciteit. Dit gaat ten koste van de al krappe bezetting voor activiteiten en heeft in 2019 een (te) grote wissel getrokken op de medewerkers.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Programma en bereik (Bijlage 1)

In totaal noteert Imagine IC een bereik van 3.340 actieve deelnemers (geraamd 2.460; 2018: 3.442). Daarmee tekent zich voor de beleidsperiode 2017–2020 een structureel flink hoger aantal deelnemers af dan voorzien. *Binnen* dit bereik valt een aantal tendensen op. Allereerst bereiken we in het bijzonder meer mensen in ons verzamelwerk. In 2019 is dit mede te danken aan het extra programma Verzamelen bij de koffie, gefinancierd door het VSBfonds. Het behelst erfgoedgesprekken onder ouderen uit de wijk, die de collectie van de stad met vaak nog ongehoorde verhalen aanvullen. In 2019 realiseerden we zeven afleveringen. Voor drie ervan huurden we externen in met grote netwerken. Tevens modereerden zij dan de koffietafelgesprekken. Met 34 deelnemers was de aflevering onder leiding van Roy Ristie een kwantitatief hoogtepunt. Dit gesprek ging over de lokale radio en het thuisgevoel dat die biedt. Een thuisgevoel dat soms van ver komt: zo luistert iemand in zijn winkel naar kerkdiensten in Accra. En soms van hier: van Mart Radio tot Damsko.

Een tweede tendens is zichtbaar in onze educatie: die bereikt juist minder deelnemers dan geraamd. Dit heeft een mix van oorzaken, waaronder de kleine groepsgroottes op het vmbo en het speciaal onderwijs, maar ook op het mbo. Hierdoor is het bereik in aantallen groepen relatief beter dan in aantallen leerlingen. Maar ook het grote aanbod van cultuureducatie in de stad is een oorzaak, en de relatieve onbekendheid van docenten met actuele erfgoed-educatie, in het bijzonder met de ‘erfgoedwijsheid’ die Imagine IC aanbiedt. Wij gaan door met deze te marketen. Intussen groeit al wel de afname op het primair onderwijs. Zo was de erfgoedwijsheidsles over het slavernijverleden, met leerlingen uit Zuidoost en Zuid een hoogtepunt, verslagen door Trouw. Op de primair–onderwijsmarkt hadden wij voor de lopende beleidsperiode niet ingezet; we gaan er wel op door. Dat geldt ook voor de workshops voor educatieprofessionals. Want ook hiervoor groeit de belangstelling. In 2019 meldden zij zich in toenemende getale voor de workshops emotienetwerken die Imagine IC en de Reinwardt Academie per dit jaar gezamenlijk zijn gaan aanbieden aan het veld.

Emotienetwerken werd in 2014 door Imagine IC en de Reinwardt Academie gemunt, en in de jaren daarop ontwikkeld als methode van erfgoedwerk. Emotienetwerken staat voor een dynamische kijk op erfgoed en een democratische visie op zijn constructie. Erfgoedwijsheid is de educatieve uitwerking van emotienetwerken. Erfgoedwijsheid biedt het inzicht dat erfgoed geen gegeven is, maar een label, dat we zelf hangen aan die dingen

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

die we willen bewaren of behouden – een label dat we kunnen veranderen, uitbreiden, weghalen... Iedereen, iedere cultureel burger, heeft dus een stem in de samenstelling van de collectie van de buurt, de stad en het land. In 2019 hebben we over emotienetwerken en erfgoedwijsheid een eerste, goed bezochte docenten–dag georganiseerd. Voor onder meer het Anne Frankhuis organiseerden we workshops voor alle publieksmedewerkers. De Reinwardt Academie en Imagine IC bekostigden samen 8 uur aan extra capaciteit bij Imagine IC om het aanbod aan workshops op te zetten en te marketen.

Naast de workshops kende ons programma van methode–ontwikkeling nog meer nieuwe loten: allereerst in het co–collectielab. Door Imagine IC opgezet in 2016, is dit intussen een heel netwerk van particuliere eigenaren van objecten en (archief–)collecties, naast verzamelende collectie–beheerinstellingen als publieke musea archieven. Samen verkennen zij hoe en waar dingen en herinneringen het efficiëntste ontsloten kunnen worden, en met welke betekenissen. In 2019 focusten we op de biografische archiefcollecties van particulieren met wie we al lang samenwerken, opdat deze toegankelijk worden als deel van de publieke collectie Amsterdam. In het bijzonder zijn Heero Viel en Toon Borst begonnen aan intensieve trajecten van inventarisatie en annotatie van hun eigen materiaal. Bij Imagine IC worden ze ondersteund door ons team, inclusief een vrijwilliger en stagiaires. Als beoogd beheerder ondersteunt ook het Stadsarchief. Hiernaast liep, in samenwerking met Creative Culture Consultancy en de familie Maasdamme, de inventarisatie en betekenisgeving van de archiefcollectie van wijlen Rita Maasdamme. Dit traject is in 2019 een studiecasse voor de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in het kader van de Nederlandse uitvoering van de Faro–conventie.

Een vierde co–collectie–lab–traject is eveneens een studiecasse – in dit geval voor de stad Amsterdam. De Zuidooster portefeuillehouder Bouwen en Wonen werd getroffen door het project Kempering: modern monument, waarover wij in 2018 een installatie presenteerden, die we in 2019 verlengden vanwege de belangstelling. De gemeente moet parkeergarage Kempering slopen – maar wil tegelijkertijd behoud verkennen als ‘monument of the mind’. Gezien de grote bouwactiviteit in de stad moet de discussie over de waarde van bestaande gebouwen immers vaker worden gevoerd. En met de ontwikkeling van erfgoedbeleid voor gebouwen van na 1965 zullen bovendien steeds meer nieuwere gebouwen voor behoud worden overwogen. Landelijk wordt daarom gezocht naar innovatieve systemen van waarde– toekenning: wat een monument is (en dus erfgoed en het behouden waard), moet niet meer alleen door deskundigen, maar ook door burgers worden bepaald. Eind 2019 organiseerden wij in opdracht van de stad daarom een eerste schouw in de

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

parkeergarage. Onder de deelnemers waren bewoners, naast het Amsterdam Museum en het Street Art Museum als eventuele beheerpartners van elementen en verhalen van de garage.

Last but not least werden in het programma van methode-ontwikkeling enkele nieuwe (ook internationale) research- en development-projecten geformuleerd. Hieronder was het project Digitaal Dynamisch Documenteren (DDD), dat werd gefinancierd in de Innovatieregeling van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Het project is een samenwerking met Waag. DDD is najaar 2019 gestart en richt zich op de ontwikkeling van een overdraagbare applicatie waarmee individuele bezoekers van een tentoonstelling zich deel weten van een heel emotienetwerk van mensen die allemaal uiteenlopende betekenissen hechten aan gepresenteerde items. Het gaat om een tool die het klassieke bijschrift meerstemmig maakt. De stemmen in dit project komen uit het verzamelwerk van Imagine IC. De tool wordt getest in de nieuwe vaste opstelling die wij op 27 september openen tijdens ons verjaardagsfeest. In deze heringerichte Vitrine van Zuidoost beleef je de buurt en de stad met de mensen die de afgelopen vijf jaar, in vele gesprekken van verzamelen en betekenisgeven, over thema's van de Bijlervliegramp tot Zwart Beraad, een geweldige collectie bijeen hebben gebracht.

Daarmee komen we op het tentoonstellingsprogramma. In dat programma tekent zich af dat de opbrengst van erfgoedgesprekken bij ons zo rijk is, dat we in plaats van de geraamde vijf nieuwe tentoonstellingen per jaar te maken, liever aan meer stemmen een plek geven in minder tentoonstellingen – en die tentoonstellingen langer laten staan, om er in een gespreksprogramma ook weer meer mensen bij te betrekken. Zo maakten we in 2019 drie nieuwe eigen presentaties (2018: 6) en lieten we er twee uit 2018 langer staan. De nieuwe tentoonstellingen waren, naast de nieuwe Vitrine van Zuidoost, ook “Gefeliciteerd, lieve OBA” en “Saya en koto, Lagen van stof en van tijd”. De eerste was gericht aan het adres van de 100-jarige Openbare Bibliotheek Amsterdam waar wij mee samenwonen. De bibliotheek speelt in Zuidoost een belangrijke rol voor heel veel mensen, van Murat Isik tot Gershwin Bonevacía. Ze schrijft, met al haar verhuizingen en bezuinigingen, en haar collecties en archieven, een geschiedenis van de buurt. Saya en koto zoomde in op de overdracht van Caribische klederdrachten – zowel van familiestukken als van patronen en technieken.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Naast deze vier eigen programmaliijnen (verzamelen, erfgoededucatie, tentoonstellen en methode-ontwikkeling), hebben we in 2019, samen met Bijlmer Parktheater en CBK Zuidoost, intensief gewerkt aan SHEBANG. Dit is een nieuwe grootstedelijke cultuurhal in Zuidoost, een maak- en mee-maakplek op de kruising van culturele disciplines én maatschappelijke actualiteit. Begin 2019 deden we voor een pilot een financieringsaanvraag in de Innovatieregeling van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Vanwege op dat moment onvoldoende, c.q. onvoldoende duurzame matching van stadsdeel/stad, werd deze aanvraag on hold gezet. Zo'n setback hadden wij, gezien het voortraject, niet verwacht, maar gedrieën hebben we ons vervolgens opnieuw ingezet voor draagvlak. Het was dan ook een opsteker dat de Amsterdamse Kunstraad SHEBANG in zijn advies over de culturele toekomst van de stad opnam. Intussen openden wij, samen met LOLA, in ontwikkelgebied Amstel 3 Not Yet SHEBANG. De opzet en inhoud van dit open floor concept (bereik: 785) staan nog mijlenverver af van het geregisseerde concept van SHEBANG, maar Not Yet SHEBANG hield in 2019 het idee daarvan voor de stad wel op de agenda.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Communicatie en marketing

Het was hoog tijd voor een nieuwe website. Vanaf het voorjaar is aan het ontwerp daarvan gewerkt; de nieuwe site ging tijdens ons jubileumfeest live. De content is eind 2019 nog niet geheel overgezet en gemaakt, maar we zijn nu toch al blij met het resultaat. We hebben de nieuwe website ingedeeld in een kleiner aantal hoofdcategorieën, analoog aan de kern van ons werk, c.q. de vraag: verzamelen, ontwikkelen en bezoeken (dit laatste inclusief tentoonstellings(-groeps-)bezoek en erfgoededucatie, colleges en workshops). We hebben meer mogelijkheden gecreëerd om ons brede werkveld én onze actualiteiten te presenteren; om Engelstalige content een plek te geven voor ons uitdijende internationale netwerk; en om ons verzamelnetwerk te bedienen in de talen die nodig zijn.

Voor onze communicatie hebben we ons gericht op gedrukte en online publiciteit. We hebben de volle breedte van het werk van Imagine IC – van tentoonstellingen tot verzamelbijeenkomsten en de kennisdeling in binnen- en buitenland – visueel aantrekkelijk gemaakt via Instagram en Instagram Stories, waarmee we steeds meer mensen wisten te bereiken (van 194 volgers in december 2018 naar 550 in december 2019). We bleven ook gebruik maken van Twitter, Facebook en LinkedIn. Op Twitter experimenteerden we met het gebruik van ‘draadjes’. Met name de posts rond ons jubileum en de artikelen in de kranten werd goed opgepikt en ge-retweet. Onder meer in De Echo (mediapartner) en Het Parool verschenen mooie stukken. Bijzondere aandacht hebben we verder besteed aan de communicatie van erfgoededucatie. Dit leverde in juni over het programma Erfgoedmakers een mooi artikel op in Trouw.

Ook was de return of investment van de radio goed. Zo kregen we in het lokaal gevestigde Ghanese radioprogramma Recogin een interview van anderhalf uur over de samenwerking met Museum Van Loon. Dit museum vroeg ons een verzameltraject vorm te geven in voorbereiding op zijn tentoonstelling Aan de Surinaamse grachten. Het museum was onder meer geïnteresseerd in een gesprek over hoe het verhaal van tot slaaf gemaakten het beste tastbaar of invoelbaar kon worden gemaakt. Tijdens de uitzending konden mensen inbellen met vragen en ideeën. Dat werd veelvuldig gedaan. Ook kwamen luisteraars naar de verzamelbijeenkomsten. Wij zijn aan Museum Van Loon dank verschuldigd voor onze plek in de mupi-campagne van dit museum ter promotie van Aan de Surinaamse grachten.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

We waren verder goed zichtbaar door onze eigen postercampagne in de stad in de aanloop naar het jubileumfeest. Landelijke zichtbaarheid werd vergroot door de samenwerking met MuseumTV. MuseumTV verstrekte een adviesopdracht voor de realisatie van een expliciet inclusieve serie afleveringen. Bij de deal was een aflevering over en bij Imagine IC inbegrepen. Wij nodigden Shay Kreuger uit om commentaar te komen geven op Saya en koto en de nieuwe vaste opstelling. ‘Interessant om te zien hoe Zuidoost en zijn bewoners in dit museum deel uitmaken van ‘het’ erfgoed.’

Imagine IC deed ook eind 2019 onder de deelnemers weer kwalitatief onderzoek naar de beleving van ons werk. Dit keer onderzochten we ook de voorlopige impactdoelen die we formuleerden in twee workshops van Blueyard die we in 2019 met team en bestuur volgden over impact en impactmeting. Uit het onderzoek blijkt dat deelnemers in onze gesprekken geraakt worden en van gedachten en gevoel veranderen over onderwerpen nu ze er langer, en met meer mensen, bij stilstaan. ‘Ik dacht: “Verhip, zo had ik dat nooit bekeken!”’

We sloten in 2019 weer bij een aantal festivals en marketing–strategieën aan, zoals We Make the City, Maand van de Geschiedenis, Black Achievement Month en Museumn8. We deden in de Bijlmer mee aan het Dialogue Vintage Photography Festival en boden op verzoek van de Bijlmerbios één van de video’s gemaakt voor de tentoonstelling Saya en koto aan als voorprogramma van de hoofdfilm.

De ontwikkeling van een plan van integratie en separaat gebruik van de merken Imagine IC en OBA (in het bijzonder in en voor het gezamenlijke huis) is, na een intensief traject in het eerste deel van het jaar, door onverwachte omstandigheden bij de OBA helaas stil komen te liggen. Als onderdeel van de jaardoelen 2020 met de OBA pakken we dit weer op.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Financiële realisatie (Zie bijlage 2)

De baten liggen met bijna 7 ton € 80.000 euro boven de begroting voor 2019 zoals voorzien in de meerjarenbegroting 2017–2020. Ten opzichte van de afwijkende begroting die het bestuur voor 2019 vaststelde, en die wij publiceerden in het bestuursverslag van 2018, ligt de realisatie zo'n € 50.000 euro boven raming. Deze gewijzigde begroting hield destijds rekening met een project dat we uitvoeren met middelen van het VSBfonds. De grotere begrotingsomvang had van doen met de extra verzamelevents van het ouderenprogramma Verzamelen bij de koffie, en met extra inzet op impactmeting. Omdat dit project echter uitloopt, wordt de meer-omzet die ermee gemoeid is uitgesmeerd over een langere termijn. In de jaarrekening over 2019 vergelijken we daarom de realisatie 'gewoon' weer met de oorspronkelijke meerjarenbegroting. De extra baten ten opzichte van deze begroting worden mede verklaard door de inkomsten uit partnerschap en emotienetwerk-workshops. Deze laatste noteren wij als entrees; over 2019 liggen die met bijna € 13.000 ruim € 7.000 euro boven de raming. NB: met het aandeel van de Reinwardt Academie in deze opbrengst is rekening gehouden in de nog te betalen kosten.

De baten uit educatie-verkoop zijn juist veel lager dan geraamd: we realiseerden minder educatie en boden bij wijze van marketing ook educatie als proef en dus gratis aan. De genoteerde verkoop á € 1.544 is tegelijkertijd licht vertekend, doordat er onder de sponsor- middelen een kleine duizend euro voor educatie was bestemd: Avant Verzekeringen, Höcker Advocaten en Frank Hendriks Administratiekantoor maakten met giften 'gratis' educatie mogelijk van scholen die daar te weinig middelen voor hebben. In 2019 was dat bijvoorbeeld het geval bij Praktijkcollege De Dreef. Deze school kon dankzij de sponsors voor het tweede jaar op rij deelnemen aan de erfgoedwerkweek. Die organiseerden wij wederom in het kader van het project Emotienetwerken rond Erfgoeditems in Educatieve Settings (EmErEd), gefinancierd door NWO in het kader van de Nationale Wetenschapsagenda. Ook van dit project (dat liep over de boekjaren 2018 en 2019) zijn dus inkomsten ten gunste gekomen van educatie. Een gift van VBVB ICT is nog beschikbaar voor 2020.

Met € 96.281 zijn de totale partnerbijdragen (genoteerd onder partnerbijdragen en verder partnerschap/sponsoring) wat lager dan in 2018 (€ 111.093). Deze bijdragen kwamen van de vaste partners (OBA, Stadsarchief Amsterdam, Reinwardt Academie, Tropenmuseum/ Research Center Material Culture en Amsterdam Museum) naast projectpartners, zoals EmErEd, Museum Van Loon,

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Creative Culture Consultancy (CCC) en MuseumTV. Een deel van de partnerbaten werd geleverd in natura, zoals personele capaciteit. Ook de private opbrengsten uit fondsenwerving vallen over 2019 enigszins lager uit dan in 2018 (€ 105.776 tegen € 115.596). Deze bijdragen danken we aan VSBfonds en Het Consortium (de vastgoedpartij die ons uit ons vorige huis kocht en ons compenseerde voor het feit dat we vanwege onze tijdsinvestering in de herhuisvesting nauwelijks fondsen konden werven). Baten á € 10.000 in cash, en nog meer in natura, die we samen met Bijlmer Parktheater, CBK Zuidoost en LOLA realiseerden voor Not Yet SHEBANG, zijn buiten onze eigen jaarcijfers gehouden.

De baten uit publieke fondsenwerving en zaalverhuur zijn hoger dan in 2018. De eerste werden beschikbaar gemaakt door Amsterdams Fonds voor de Kunst, Stadsdeel Zuidoost, Fonds voor Cultuurparticipatie en Mondriaanfonds. Samen droegen zij € 444.467 bij. Zaalverhuur verdrievoudigde: van € 1.975 in 2018 naar € 5.790 in 2019. Met de OBA is in 2019 gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst waarin ook de verdeling van zaalverhuur-taken en -opbrengsten wordt geregeld. Deze overeenkomst is echter nog niet klaar; zij maakt deel uit van de jaardoelen 2020. In totaal is het percentage van private, directe en indirecte baten 35% van de totale baten (geraamd 26%; 2018: 39%). Hiervan maken voor het laatste jaar ook de inkomsten uit de detachering van de directeur aan de Reinwardt Academie deel uit. Al met al weerspiegelen de totale baten een kwantitatief kleiner programma dan in 2018 (hetgeen ook zichtbaar is in de activiteitenlasten). Op zijn beurt weerspiegelt dit de behoefte, ook al geformuleerd voor 2018, om, met het beperkte team, de targets te halen – zonder onszelf té ver voorbij te lopen.

Aan de lastenkant vallen ten opzichte van de begroting de sterk hogere personeelskosten op. Deze afwijking is in lijn met de hogere personeelskosten in 2018. Ook toen al bleek het team te krap – het budget ontoereikend om een dreamteam fair te betalen. Wij hebben in die situatie gekozen voor faire betaling boven teamomvang. Maar het moet natuurlijk allebei. In 2019 zien we dan ook dat met name de bedrijfsvoering veel meer gekost heeft dan voorzien: zie de lasten voor office management en inhuur. De eerstgenoemde post omvat ook tijdelijke medewerking via een uitzendbureau, de tweede met name meer kosten aan de externe boekhouder, voor inwerking van opeenvolgende tijdelijke krachten in de boekhouding en voor overname van de boekhouding op momenten dat er niemand voor in huis was. De lasten voor office management en inhuur weerspiegelen zo de worsteling om de bedrijfsvoering solide bezet te houden, opdat de directeur meer ruimte krijgt voor haar strategische taken voor Imagine IC, de buurt en de stad. Lopende 2019 is, mede op basis van

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

extern advies, het office management gesplitst in een teamondersteuner en een bedrijfsvoerder. De 'diverse kosten HRM' omvatten, naast pensioenverzekering en woon- werkverkeer, ook de lasten van zulk advies, inclusief dat voor salarisbenchmarking. De personele meerkosten over 2019 zijn deels gedekt uit de bestemmingsreserve voor personele soliditeit, die per 2019 werd ingesteld. De rest van deze reserve belooft, aangevuld met de positieve vrijval van de bestemmingsreserves voor het jubileum en de beeldbank, € 20.027 en staat ter beschikking voor 2020.

Naast meer personele lasten noteerden we meerkosten aan huur en herhuisvesting. Deze bestaan uit de huur per se, maar ook uit nacalculaties van de servicekosten, in het bijzonder verwarming en elektriciteit. Samen met de OBA betwisten wij de calculatie. Een factuur á € 5.600 is in 2019 voor het eerst ontvangen, te weten voor het eerste huurjaar, 2017. Voorzichtigheidshalve telden wij dit bedrag voor 2017, en ook voor 2018 en 2019 bij de huur op; voor de laatste twee jaren genoteerd als voorziening. Al met al blijft over 2019 (dus zonder 2017 en 2018) de huur nog steeds onder begroting. Dit plaatje maakte het in 2017 mogelijk om een per dat jaar in het kader van de herhuisvestingsdeal ontvangen bedrag aan huurcompensatie 10 jaar lang voor 1/10 te laten vrijvallen voor de bestemmingsreserve voor meerjarig onderhoud. Per ultimo 2019 bedraagt deze reserve € 23.791. Het Meerjarig Onderhoudsplan wacht op dat van de OBA, om daar dan bij aan te sluiten. Samen met de OBA is al wel besloten tot een nieuwe voordeur. De helft van de kosten (die vallen in 2020) is voor rekening van de verhuurder; de andere helft voor OBA en Imagine IC samen. Vooruitlopend op de samenwerkingsovereenkomst is voor gezamenlijke investeringen een ratio van 20-80 afgesproken, analoog aan de verhouding van de huurkosten van ons pand (Imagine IC 20% en OBA 80%). Intussen hebben we samen ook vastgesteld dat het huis een 're-do' kan gebruiken. Bepaalde functies blijken elkaar in het gebruik in de weg te zitten op de plekken waar ze waren bedacht en gerealiseerd. Hiervoor hebben we een extra bestemmingsreserve opgenomen á € 5.000.

Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt € 12.290. Na de dotaties bestemmingsreserves á € 44.741 (waarbij de reserves voor de beeldbank en het jubileum per ultimo 2019 op 0 uitkomen), voegen we € 14.786 toe aan de algemene reserve. Deze komt uit op € 46.037; de totale bestemde reserve op € 76.818 (2018: € 79.566). Hiernaast is het vreemd vermogen lager dan per ultimo 2018, te weten € 249.787 (tegen € 260.698 in 2018). Dit wordt verklaard uit de lagere overlopende passiva en uit de dit jaar hogere nog te betalen kosten (zie hiervoor: onder meer voor de nacalculaties van de servicekosten) en hogere vorderingen van crediteuren (doordat, anders dan eind 2018, de eerste termijn

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

van de accountant per 1-1-2020 niet was betaald, evenals de strippenkaart 2020 van het lobbykantoor Wallaart en Kusse). Onder de activa tot slot, valt de toename van de immateriële vaste activa op, door een bedrag van € 17.511 euro voor de nieuwe website. Deze schrijven wij in acht jaar af, onder verwijzing naar het feit dat hierop ook plek is voor verkoop, zoals van rondleidingen, colleges of seminartickets, en – op zo spoedig mogelijke termijn – voor een webwinkel.

Al met al beloopt de solvabiliteitsratio II 49% (2018: 42%) en de current ratio 1,46 (2018: 1,40). Ofwel: we zijn financieel nog steeds gezond.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Bestuur, team en bedrijf

Bijlage 2

Imagine IC heeft een bestuur-en-directiemodel en hanteert de codes Cultural Governance en Culturele Diversiteit. Het bestuur bestaat eind 2019 uit voorzitter Amy Koopmanschap, penningmeester Willem van der Steen, secretaris Kai Pattipilohy en de leden Afelonne Doek, Karwan Fatah-Black en Henk Boldewijn. Er is een vacature met profiel marketing, die, ondanks verkennende gesprekken, niet is ingevuld. Het bestuur kwam in 2019 viermaal ter vergadering bijeen (naast brainstorms over jubileum en meerjarenplan); en ondernam één schriftelijke besluitvormingsronde. Op de agenda stonden, naast de jaarstukken 2019 en de begroting 2020: de continuïteit en het meerjarenplan 2021-2024; de rol van Imagine IC in de buurt, de stad en het land; toekomstgerichte lobbies; de samenwerking met de OBA; de tekortschietende functionaliteit van het gebouw en het moeizame overleg hierover met de verhuurder; de grote druk op directeur en team; de bestuursbezetting; het bestuurlijk functioneren en de toepassing van de CCG. Over dit laatste belegde het bestuur twee onderlinge sessies. Ook de bezetting van het Comité van Aanbeveling stond op de agenda. In september werden drie leden aan dit Comité toegevoegd: Abdelkader Benali, André van Es en Paul Spies. Het Comité kwam op 11 november, voorafgaand aan het jubileum-seminar, bijeen om met bestuur en enkele medewerkers te bespreken hoe Imagine IC in de periode 2021-2024 nóg aanbevelenswaardiger wordt.

De directie wordt gevoerd door Marlous Willemsen. Nadat in 2018 het directiesalaris was gebenchmarkt heeft in 2019 Bureau Ortelius een benchmark uitgevoerd om ook alle andere salarissen te vergelijken met de markt, mede met het oog op de begroting 2021-2024. In het bijzonder hebben we de museum-cao, de bibliotheken-cao en de site culturelevacatues.nl als referentie genomen. We merken op dat Imagine IC zelf niet cao-gebonden is en stukken kleiner is dan de instellingen uit de genoemde cao's. Toch is uit de benchmark gebleken dat we de vergelijking goed kunnen doorstaan. We hebben daar altijd naar gestreefd en zijn er dan ook trots op. Er is één salaris enigszins ondermaats. Het betreft een combinatiefunctie waarvan onderdelen hoger gewaardeerd mogen worden. Aan het eind van het jaar corrigeerden wij dit via een salaristopping. Overigens hebben alle medewerkers, voor zover per 2019 in dienst, toppings gekregen, om, bovenop de indexering van 2,5% (analoog aan de indexering van de inkomsten uit het Amsterdams Fonds voor de Kunst), te honoreren dat iedereen harder heeft gewerkt dan verwacht mag worden. Hierbij merken we tevens op dat per ultimo 2019 meer mensen ziekgemeld waren dan ooit eerder in de levende herinnering van de actuele medewerkers, namelijk drie.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Per ultimo 2019 had Imagine IC 6 fte aan medewerkers in dienst. Hiernaast waren er mensen op andere manieren aan Imagine IC verbonden. Zo liepen er op 31 december 2019 opdrachten aan freelancers voor deelnemersonderzoek, voor het project rond parkeergarage Kempering in het kader van het co-collectielab, en voor het project rond de collectie Maasdamme in dit lab. Met deze opdrachten maakten we 'goed' dat we, omwille van salarisniveaus en de omvang van andere cruciale functies, onder meer een redactie- of methode-ontwikkelfunctie, in de meerjarenbegroting 2017-2020 voorzien als continu bezette plek, met tijdelijke opdrachten of tijdelijke dienstverbanden zijn gaan invullen. Hiernaast voegden we in 2019 een vrijwilliger aan onze geledingen toe (voor 16 uur per week) en hadden we gedurende het jaar zes nieuwe stagiaires. Eén ervan werd per augustus voor een zwangerschapsvervangende van onze educatiecollega ingehuurd en blijft per 2020 bij ons als breed inzetbare teamondersteuner.

Heel 2019 is veel tijd besteed aan een aantal slepende problemen in ons gezamenlijke huis met de OBA, die wij samen in overleg met de verhuurder nog niet of nog niet goed vlot getrokken krijgen. Het gaat om het binnenklimaat (waar wel een en ander aan is verbeterd), herstel van riolering en buizen, ander klein onderhoud en inzicht in de servicekosten.

Tussen Imagine IC en OBA onderling is gewerkt aan een up to date samenwerkings- overeenkomst. Zowel bij OBA als bij Imagine IC is de dynamiek echter zo sterk en de tijd zo schaars, dat dit in 2019 geen prioriteit werd. Dat kon ook, omdat de neuzen ook zonder nog dezelfde kant op staan: fundamenteel samenwerken en programmatisch integreren.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

Toekomst

Het bestuur stelde op 16 december 2019 de begroting voor 2020 vast.
Deze volgt de meerjarenbegroting 2017–2020:

Baten

directe opbrengsten	€ 78.930	
indirecte opbrengsten	€ 10.000	
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 315.000	
stadsdeel Zuidoost	€ 100.000*	
overige publieke bijdragen	€ 35.560	
private bijdragen	€ 77.000	
totaal	€ 613.540	+

Lasten

beheerlasten personeel	€ 67.500	
beheerlasten materieel	€ 41.500	
activiteitenlasten personeel	€ 271.000	
activiteitenlasten materieel	€ 230.500	
totaal	€ 610.500	+

saldo baten–lasten	€ 3.040	
saldo rentebaten en –lasten	€ 1.000	
exploitatieresultaat voor resultaatbestemming	€ 4.040	
dotatie/onttrekking overige reserves	€ -4.040	
exploitatieresultaat na resultaatbestemming	€ 0	

*Eind december 2019 heeft het Stadsdeel van dit bedrag vooralsnog € 80.000 toegekend.

Verslag van Imagine IC over het jaar 2019

2020 wordt een spannend jaar: Een jaar waarin duidelijk zal worden welke plek Imagine IC vanaf 2021 zal innemen in het Amsterdamse culturele bestel. Een jaar waarin daarmee ook duidelijk zal worden hoe wij ons werk voor de buurt, voor de stad en voor erfgoeddemocratie verder kunnen voeren.

Wij plannen ook dit jaar weer een heleboel gesprekken te voeren over die dingen in het dagelijks leven, die we met elkaar niet kwijt willen. Die we samen het label 'erfgoed' willen geven: 'let op, niet wegdoen!' Gesprekken waarin blijkt dat zulke dingen – of het nou objecten zijn, gebouwen of rituelen – iedereen weer anders raken – maar ráken doen ze. Gesprekken over Kempering en koto's. Maar ook over het belang van de radio en religie. Want zowel de radio als religieuze rituelen maken dat mensen zich thuis voelen. Met iconische jingles en bijzondere zenderarchieven, met geheel eigen en gedeelde gebeden en godsdienstige paraferalia, en met nog veel meer dingen en herinneringen breidt Imagine IC in 2020 wederom het collectieve geheugen uit van heel Amsterdam en Nederland.

Maar vooral zal 2020 het jaar worden van uitstel en aanpassen van onze planning. Van een andere werkwijze, waarin bijvoorbeeld afstand, door online werken, moet worden omgezet in nabijheid. En 2020 zal een jaar zijn waarin wij de kans krijgen te ervaren wat voor mensen van waarde is in tijden van crisis. Wij hebben er in elk geval heel veel zin in.

Amsterdam, 15 april 2020,

digitaal ondertekend door:
A.E. Koopmanschap
15-4-2020 09:50:01

Willem van der Steen
penningmeester

digitaal ondertekend door:
W.J. van der Steen
15-4-2020 10:01:43

Amy Koopmanschap
voorzitter

De volgende bijlagen zijn opvraagbaar

Bijlage 1 Prestatieoverzicht 2019

Bijlage 2 Jaarrekening 2019 met bijlagen en controleverklaring

Bijlage 3 De mensen in 2019

Imagine IC © 2020
Bijlmerplein 393, 1102 DK Amsterdam
020 489 48 66
info@imagineic.nl | www.imagineic.nl